

## UEMS- Section and Board for Rheumatology

Brussels meeting, 24-25/6/2016

### Εκπαίδευση ειδικευομένων

#### α. Curriculum – log book

Από το 2011, ένας από τους κύριους στόχους της UEMS είναι η κατά το δυνατόν ομογενοποίηση και καθιέρωση κοινών βέλτιστων πρακτικών σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο (curriculum) – αξιολόγηση – ποιότητα παρεχόμενης φροντίδας.

Ήδη έχουν δημοσιευτεί και είναι σε ισχύ οι Εκπαιδευτικές Οδηγίες (Training Requirements). Αρκετές χώρες έχουν δημιουργήσει και εφαρμόζουν λεπτομερές curriculum. Επίσης, οι περισσότερες χώρες χρησιμοποιούν βιβλίο παρακολούθησης εκπαίδευσης του ειδικευομένου (το ονομάζουν log book ή portfolio), στο οποίο καταγράφεται λεπτομερώς η καθημερινή δραστηριότητα του ειδικευομένου όσον αφορά εξέταση ασθενών, κλινικές ή παρεμβατικές δεξιότητες, έρευνα κλπ., και το οποίο πιστοποιείται από τον υπεύθυνο επιβλέποντα και αποτελεί ανά πάσα στιγμή τον «καθρέφτη» της πορείας της εκπαίδευσης του ειδικευομένου. Επίσης, το βιβλίο αυτό θα μπορεί να είναι το «διαβατήριο» κάποιου γιατρού που θα θελήσει να εργαστεί σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Εκφράστηκε η ανάγκη να υιοθετηθεί αυτή η πρακτική από όλες τις χώρες, και η UEMS- Section and Board for Rheumatology θα σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή.

#### β. Αξιολόγηση

Η κυρίαρχη τάση είναι αυτή της «υποστηρικτικής» εκπαίδευσης του ειδικευομένου, ο οποίος ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται σε όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσής του, με σκοπό την συνεχή βελτίωση των δεξιοτήτων του και τη διόρθωση των μειονεκτημάτων του. Αυτό πρέπει να είναι μια συνεχής διαδικασία και όχι μια τελική “fail or pass” εξέταση.

Η αξιολόγηση πρέπει να περιλαμβάνει οπωσδήποτε τους εξής τομείς: θεωρητική γνώση, κλινική εμπειρία (πχ λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση, διαφορική διάγνωση, θεραπευτικοί χειρισμοί κλπ), πρακτικές δεξιότητες (πχ παρακέντηση αρθρώσεων, βιοψίες, υπερηχογραφία κλπ), επαγγελματική συμπεριφορά (επικοινωνία με ασθενείς, συνεργασία με συναδέλφους και λοιπούς εργαζομένους, λειτουργία ως μέλος ομάδας κλπ). Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να γίνεται ανά 1 ή 2 χρόνια όσον αφορά πχ τις θεωρητικές γνώσεις (με τη μορφή multiple choice questions σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο), και συνεχώς σε όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης όσον αφορά τους υπόλοιπους τομείς. Ειδικά για την επαγγελματική συμπεριφορά, χρησιμοποιείται η λεγόμενη “360° degrees assessment of behavior”, όπου ο

εκπαιδευόμενος αξιολογείται σε θέματα συμπεριφοράς και συνεργασίας από αριθμό (8-12) συνεργατών, από εκπαιδευτή/επιβλέποντα μέχρι συνεκπαιδευμένους, νοσηλευτικό προσωπικό, ακόμα και τραπεζοκόμους.

Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, προτείνεται να υπάρχει μια γενική τελική εξέταση, η οποία θα λαμβάνει ασφαλώς υπόψη όλη την πορεία της εκπαίδευσης του ειδικευόμενου (όπως αυτή θα φαίνεται μέσα από το log book και τις επιμέρους αξιολογήσεις) και θα περιλαμβάνει οπωσδήποτε θεωρητική γραπτή εξέταση και εξέταση σε κλινικό περιστατικό, και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να έχει τη μορφή που έχει τώρα σε κάποιες χώρες (και τη δική μας) όπου μια επιτροπή «εξετάζει» γύρω από ένα τραπέζι τον υποψήφιο με κάποιες ερωτήσεις οι οποίες μάλιστα πιθανότατα δεν έχουν τον ίδιο βαθμό δυσκολίας σε κάθε υποψήφιο και κάθε εξέταση.

Η πιθανότητα «πανευρωπαϊκής» τελικής εξέτασης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας δεν μπορεί ακόμα να τεθεί προς συζήτηση, πριν (εάν και όποτε) καθιερωθούν ελάχιστα εκπαιδευτικά standards που θα τηρούνται από όλες τις χώρες.

Έγινε επίσης συζήτηση για τη χρησιμότητα των ‘Situational Judgment Tests’ τα οποία εξετάζουν την αντίδραση του εκπαιδευόμενου σε πιθανά σενάρια όπου θα κριθεί να πάρει άμεσες αποφάσεις για το χειρισμό διαφόρων «κρίσιμων» καταστάσεων.

#### **γ. Εκπαίδευση των εκπαιδευτών**

Η ανάληψη ρόλου εκπαιδευτή/επιβλέποντα είναι πολύ σοβαρή υπόθεση και πρέπει να αναζητηθούν τρόποι και μέθοδοι κατάλληλης επιμόρφωσης των ειδικευμένων που θα αναλαμβάνουν τέτοια καθήκοντα, ίσως με τη μορφή τακτικών ολιγόωρων σεμιναρίων πάνω στην εκπαιδευτική διαδικασία, χειρισμό ανθρώπινου δυναμικού κλπ.

#### **δ. EULAR School of Rheumatology**

Η EULAR στο πρόσφατο συνέδριό της στο Λονδίνο ανακοίνωσε τη δημιουργία του EULAR School of Rheumatology, όπου συμπεριέλαβε όλα τα γενικά και ειδικά σεμινάρια και courses που προσφέρει (on line courses, postgraduate courses, υπερηχογραφία, τριχοειδοσκόπηση, παιδορευματολογία, σκληρόδερμα κλπ). Σε ορισμένες χώρες μάλιστα, η παρακολούθηση και επιτυχής ολοκλήρωση του διετούς on-line Rheumatology Euler Course είναι υποχρεωτική για τους ειδικευόμενους. Σε κάθε περίπτωση, τα σεμινάρια αυτά αποτελούν εξαιρετικές εκπαιδευτικές ευκαιρίες και η συμμετοχή σε αυτά πρέπει να ενθαρρύνεται και να πριμοδοτείται κατά την αξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.